

Washington Post | New York Times
Wall Street Journal | Business Week

bestseller

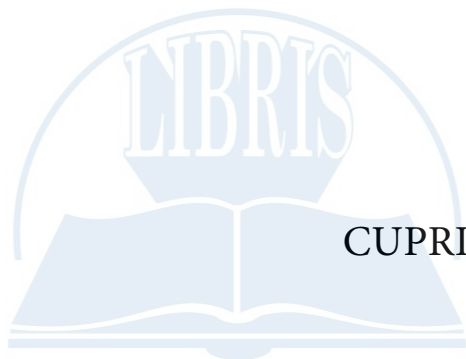
O minte cu totul nouă

*De ce right-brainers
vor guverna viitorul*

DANIEL H. PINK

CUPRINS

Mulțumiri	7
Introducere	11

PARTEA I ERA CONCEPTUALĂ

Capitolul 1	
Ascensiunea creierului drept	17
Capitolul 2	
Abundența, Asia și automatizarea	41
Capitolul 3	
Creativitate și afectivitate	64

PARTEA A II-A CELE ȘASE SIMȚURI

Prezentarea celor șase simțuri	83
Capitolul 4	
Design	86
Capitolul 5	
Poveste	119

Capitolul 6
Simfonie 148

Capitolul 7
Empatie 178

Capitolul 8
Joacă 207

Capitolul 9
Sens 239

Postfață 269

Note 273

Index 287

CAPITOLUL 1

Ascensiunea creierului drept

ÎNTÂI DE TOATE, MI SE ATAȘEAZĂ electrozi la fiecare deget, pentru ca cei care fac testele să vadă cât de mult transpir. Dacă mintea mea încearcă să-i păcălească, transpirația mă va da de gol. Apoi, mă așază pe o targă învelită în hârtie creponată albastră, din aceea care-ți foșnește sub trup când te urci pe masa de consultație a doctorului. Stau întins, cu ceafa sprijinită pe o ridicătură a târgii. Pe față mi se pune o botniță cam ca aceea pe care i-au pus-o lui Hannibal Lecter. Mă foiesc. Mare greșală! O asistentă se întinde după o rolă de adeziv gros. „Nu trebuie să te miști“, îmi spune. „Va trebui să-ți prindem capul cu adeziv, ca să fim siguri.“

Dincolo de zidurile acestei clădiri guvernamentale de dimensiuni uriașe, cade o ploaie ușoară de mai. Înăuntru, exact în mijlocul unei încăperi răcoroase de la nivelul minus doi, mie mi se scanează creierul.

Eu și creierul meu conviețuim de 40 de ani, dar nu l-am văzut propriu-zis niciodată. Am văzut desene și fotografii ale creierilor altora. Dar habar n-am cum arată al meu sau cum funcționează. Acum e ocazia perfectă să aflu.

Mă tot întreb de ceva vreme încotro se îndreaptă viețile noastre în aceste vremuri cu susul în jos, ale externalizării și automatizării. Și am început să suspectez că indiciile pot fi găsite în modul cum este organizat creierul. Așa că m-am oferit voluntar într-un grup de control numit de cercetători „voluntarii sănătoși“, pentru un proiect al National Institute of Mental Health (NIMH) de lângă Washington, D.C. Studiul presupune fotografierea creierului în stare de repaus și în stare activă, ceea ce înseamnă că, în curând, voi vedea organul care mi-a condus viața în ultimele patru decenii. Și, poate, văzându-l, îmi va fi mai clar cum ne vom descurca fiecare dintre noi, în viitor.

Targa pe care mă aflu culisează dintr-un GE Sigma 3T, unul dintre cele mai moderne aparate de imagistică prin rezonanță magnetică (RMN) din lume. Frumusețea asta de două milioane și jumătate de dolari folosește un câmp magnetic puternic ca să genereze imagini de înaltă calitate a ceea ce se află în interiorul corpului uman. Este o mașinărie uriașă, care ocupă aproape 2,5 metri de o parte și de alta, cântărind aproape șase tone.

În centrul mașinăriei se află o deschidere circulară de vreo jumătate de metru diametru. Prin ea, tehnicienii împing targa mea în spațiul gol circular care se află în burta bestiei. Am brațele fixate de o parte și de alta a corpului, iar tavanul e la cinci centimetri de nasul meu, așa că mă simt de parcă m-ar fi înghesuit cineva într-un lansator de torpile și m-ar fi uitat acolo.

TOC! TOC! TOC! face mașinăria. TOC! TOC! TOC! Parcă aș purta o cască și cineva ar bate în ea din afară. Apoi aud un VJJJJJ! plin de vibrații, urmat de tăcere, apoi încă un VJJJJJ!, și iar tăcere.

După o jumătate de oră, au imaginea creierului meu. Spre ușoara mea mâhnire, arată ca orice alt creier pe care l-am văzut prin manuale. Un perete vertical subțire, dar bine conturat, trece prin centru, împărțind creierul în două secțiuni aparent egale. E atât de bine conturat, încât e primul lucru pe care îl vede neurologul când inspectează imaginea creierului meu nu tocmai ieșit din comun. „Emisferele cerebrale“, comentează el, „sunt destul de simetrice“. Asta înseamnă că masa de 1 kilogram și 400 de grame din capul meu, ca și aceea din capetele voastre, este împărțită în două jumătăți legate între ele. O jumătate e numită emisfera stângă, cealaltă emisfera dreaptă. Amândouă arată la fel, dar sunt destul de diferite ca formă și funcții, așa cum urma să demonstreze aventura mea de cobai la neurologie.

Acel prim RMN a fost ca și cum aș fi pozat pentru un portret. M-am întins, creierul meu a stat la poză, iar aparatul a făcut instantaneul. Știința poate afla o mulțime de lucruri din aceste portrete ale creierului, dar există o tehnică mai nouă, numită RMN funcțional, care poate să-i facă poze creierului în acțiune. Cercetătorii le cer subiecților, când sunt în interiorul aparatului, să facă ceva: să fredoneze o melodie, să asculte un banc, să completeze un puzzle. Apoi identifică zonele din creier spre care se duce sângele. Rezultatul este o imagine a creierului marcată cu pete de culoare în regiunile care erau active, un fel de hartă meteo din satelit pe care vezi unde s-au adunat norii cerebrali. Această tehnică revoluționează știința și medicina, oferind o înțelegere mai profundă a paletelor de experiențe umane, de la dislexia copiilor până la mecanismele maladiei Alzheimer sau reacția părinților la plânsul bebelușilor lor.

Tehnicienii mă împing din nou în cutia de Pringles high-tech. De data aceasta, au instalat o mașinărie ca un periscop, care mă ajută să văd un ecran din afara aparatului. În mâna dreaptă am un mouse mic, legat la computerele lor. Îmi vor pune creierul la treabă și îmi vor furniza o metaforă pentru ceea ce le trebuie oamenilor ca să aibă succes în secolul XXI.

Prima mea sarcină e simplă. Îmi arată pe ecran o fotografie alb-negru cu un chip de om încremenit într-o expresie exagerată. (O femeie care arată de parcă Yao Ming* tocmai a călcat-o pe degetul mic. Sau un tip surprins în momentul în care și-a dat seama că a plecat de acasă fără pantaloni pe el.) Apoi imaginea dispare și apar două fotografii ale altei persoane. Folosind butoanele mouse-ului meu, trebuie să le comunic tehnicienilor care dintre cele două fețe exprimă aceeași emoție ca în prima fotografie.

De exemplu, cercetătorii mi-au arătat această figură:

* Fost jucător de baschet care s-a retras în 1980. Cel mai înalt jucător din NBA la acea dată, cu o înălțime de 2,29 metri. (*n. trad.*)

Apoi au înlocuit-o cu acestea două:

Am apăsat butonul din dreapta, pentru că fața din dreapta exprimă aceeași emoție ca aceea de mai devreme. Ar trebui să n-ai creier, scuzați expresia, ca să greșești acest exercițiu.

După testul cu recunoașterea expresiilor faciale, trecem la altul, de percepție. Cercetătorii îmi arată 48 de fotografii în culori, una după alta, cam ca într-o prezentare computerizată. Eu trebuie să le semnaliez, apăsând butonul potrivit, dacă scena cu pricina are loc afară sau în interior. Fotografiiile sunt la două extreme. Unele sunt bizare și supărătoare, altele sunt banale și inofensive: o cană de cafea pe o masă, mai mulți oameni agitănd arme, o toaletă refulând murdărie, o veioză și câteva explozii.

„O lectură optimistă și vioaie... Pentru cei care vor să-și pună la treabă mușchiul creativității, cartea e plină de exerciții și recomandări.“

HARVARD BUSINESS REVIEW

„Pink a identificat mai multe căi pe care indivizii și societatea le pot urma în viitor. Dacă are dreptate, trăim o nouă realitate. Probabil că tot ce mai trebuie este ca oamenii și instituțiile să recunoască această realitate, folosind instrumentele pe care le au deja. Iar pentru asta, e nevoie de *O minte cu totul nouă*.“

THE MIAMI HERALD

B I B L I O T E R A P I A

CURTEA VECHE

Pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează www.curteaveche.ro

începi să afli

ISBN 978-606-588-736-7

9 786065 887367